

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 25P/139/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6423202500
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Antal
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2023:6423202500.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudcom JUDr. Milanom Antalom vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B., nar. XX.XX.XXXX a C. B., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom, deti rodičov – matky: D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. F. G. XXX/XX, XXX XX H. a otca: C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX/X, XXX XX I., J. H., o zvýšenie výživného pre maloleté deti, takto

rozhodol:

I. Otec C. B., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n ý platiť na výživu mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX zvýšeným výživným vo výške 150,- Eur mesačne a na výživu mal. C. B., nar. XX.XX.XXXX zvýšeným výživným vo výške 150,- Eur mesačne, vždy do 15. dňa vopred k rukám matky mal. detí, počnúc vykonateľnosťou tohto rozsudku.

II. Týmto d o c h á d z a k zmene rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 23P/15/2019-48 zo dňa 07.08.2019 v časti týkajúcej sa výživného na mal. deti.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom, doručeným súdu dňa 21.09.2023, sa matka mal. detí domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti otca k maloletému C. B. na sumu 150,- Eur mesačne a na maloletú A. B. na sumu 150,- Eur mesačne.

2. Svoj návrh odôvodnila tým, že o zvýšenie výživného žiada na základe skutočností, že maloletým deťom sa výrazne zvýšili výdavky na školu a školské pomôcky, na ošatenie, hygienu a stravu. Matke sa zvýšili výdavky na bývanie a splátky za hypotekárny úver, ktoré spláca za bývalého manžela. Za bývalého manžela platí aj splátky pohľadávky voči banke K. B. B. L. M., pobočka zahraničnej banky Bratislava.

3. Otec sa k návrhu vyjadril písomne dňa 04.10.2023. Uviedol, že s návrhom navrhovateľky nesúhlasí, nakoľko je evidovaný od 01.08.2023 na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny ako uchádzač o zamestnanie. Túto skutočnosť preukázal oznámením o zaradení občana do evidencie uchádzačov o zamestnanie ÚPSVaR Komárno zo dňa 10.08.2023. Z potvrdenia Sociálnej poisťovne, pobočka Komárno o vyplatených dávkach v nezamestnanosti súd zistil, že otcovi bola vyplatená dávka v nezamestnanosti za obdobie 08/2023 vo výške 454,30 Eur. Z predloženého výpisu z registra trestov súd zistil, že naposledy bol uznaný vinným vydaným trestným rozkazom Okresného súdu Žiar nad Hronom z 21.08.2023, sp. zn. 2T 64/2023, právoplatný 14.09.2023 pre prečin podľa § 207 ods. 1 Tr. zák., za čo mu bolo uložené domáce väzenie na jeden rok. V dôsledku odsúdenia na domáce väzenie

bude musieť mesačne platiť 50,- Eur za zariadenie a kvôli tomu si nemohol nájsť prácu v inom okrese. Z predloženého rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočka Komárno zo dňa 06.09.2023 súd zistil, že bol zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie odo dňa 01.08.2023.

4. Z oznámenia Sociálnej poisťovni, pobočka Komárno zo dňa 02.10.2023 vyplýva, že otec mal. detí bol zamestnancom s pravidelným príjmom od 30.05.2022 do 13.01.2023 v spoločnosti M. B. M., J. A. J., od 20.02.2023 do 28.02.2023 v spoločnosti G. N., G. A. a od 29.03.2023 do 31.07.2023 v spoločnosti O. M. I. M.. Od 01.08.2023 je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie v Sociálnej poisťovni, pobočka Komárno a poberá dávku v nezamestnanosti vo výške 454,30 Eur.

5. Z oznámenia posledného zamestnávateľa O. M. I. M. zo dňa 07.11.2023 súd zistil, že jeho pracovný pomer bol u tohto zamestnávateľa skončený dohodou, a to na základe žiadosti zamestnanca.

6. Z pracovnej zmluvy predloženej na pojednávaní súd zistil, že otec je zamestnaný v P. Q. A. R., spotrebné družstvo od 29.10.2023 ako obchodný zamestnanec – skladník, s mesačným príjmom 860,- Eur.

7. V podaní doručenom súdu dňa 05.10.2023, matka doplnila návrh a vyčíslila výdavky, ktoré spočívajú z poplatkov za byt 55,- Eur mesačne, za elektrinu 55,- Eur, splátky úveru 90,- Eur, splátky úveru za bývalého manžela 93,- Eur mesačne, splátky pôžičky za bývalého manžela 100,- Eur mesačne, náklady na TV a internet 25,35 Eur, telefón 20,- Eur, lieky 15,- Eur, lieky pre deti 15,- Eur, hygienu minimálne 30,- Eur, smeti raz ročne 100,- Eur, stravu pre obe mal. deti v škole 10,- Eur mesačne, družinu 25,- Eur polročne, ZRPŠ na dve deti 20,- Eur a 100,- Eur na výlety, školské potreby 20,- Eur mesačne, tanečný krúžok 12,- Eur mesačne na každé dieťa zvlášť, stravu v domácnosti 300,- Eur mesačne, palivové kúrenie (drevo) 800,- Eur ročne a ošatenie 150,- Eur štvrťročne. Príjem matka zdokladovala potvrdením od zamestnávateľa, ktorý je v priemere 716,38 Eur v čistom. V podaní doložila listiny ako zmluvu o splátkovom úvere, potvrdenie o návšteve Základnej umeleckej školy v H. na obe mal. deti, z ktorého vyplýva mesačný predpis na školnom 12,- Eur na každé dieťa zvlášť, potvrdenie o poberaní náhradného výživného za neplatené výživné za rok 2023 na mal. C. v celkovej sume 310,- Eur a na mal. A. v celkovej sume 390,- Eur, potvrdenie o poberaní prídavkov na deti zo dňa 03.10.2023 v sume 120,- Eur mesačne na obe mal. deti, návrh na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností - darovacej zmluvy, na základe ktorej otec detí daroval navrhovateľke 1-izbový byt, nachádzajúci sa v S. A. T., bankové výpisy preukazujúce jej výdavky.

8. Uznesením č. k. 25P/139/2023-15 zo dňa 26.09.2023 súd mal. deťom pre konanie ustanovil kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom.

9. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 02.11.2023 súd zistil, že mal. deti sú narodené počas manželstva rodičov D. B., nar. XX.XX.XXXX a C. B., nar. XX.XX.XXXX. Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 9P/10/2018 zo dňa 28.08.2018, právoplatný dňa 07.09.2018 bolo ich manželstvo rozvedené a na čas po rozvoze súd schválil rodičovskú dohodu, v zmysle ktorej boli mal. deti zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na výživu mal. A. sumou 80,- Eur mesačne a na mal. C. sumou 70,- Eur mesačne. Styk otca s mal. deťmi sa neupravil. Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 23P/15/2019-48 zo dňa 07.08.2019, právoplatný dňa 11.09.2019 súd zvýšil výživné na mal. deti a to na mal. A. na sumu 110,- Eur mesačne a na mal. C. na sumu 90,- Eur mesačne. Matka spoločne s mal. deťmi žije v 1-izbovom byte, ktorý je v jej osobnom vlastníctve. Byt je kompletne zariadený, mal. deti majú v ňom vytvorený priestor na učenie, hru a oddych. Náklady na bývanie matka vyčíslila 55,- Eur/mesiac do fondu bytového spoločenstva, 50,- Eur/mesiac elektrina, 800,- Eur/ročne drevo na kúrenie a 75,- Eur/mesiac na hypotéku na byt, od 01.11.2023 sa zvýšila na sumu 93,- Eur mesačne. Matka je zamestnaná v Spojenej škole internátnej v H. ako pomocná kuchárka, jej mesačný príjem je cca 812,- Eur vrátane daňového bonusu. Okrem toho poberá prídavky na dve mal. deti v sume 120,- Eur mesačne. Maloletá A. navštevuje 5. ročník základnej školy v H.. Jej výdavky súvisiace so školou vyčíslila nasledovne: ZRPŠ 10,- Eur ročne, obedy 5,- Eur mesačne, školské pomôcky cca 50,- Eur ročne, školské výlety cca 100,- Eur ročne. Maloletá navštevuje v ZUŠ v Kremnici tanečný krúžok, za čo matka uhrádza 12,- Eur mesačne. Maloletý C. je žiakom 3. ročníka tej istej základnej školy v H.. Maloletý chodí do školskej družiny, ako aj na obedy. Za družinu uhrádza 25,- Eur/polrok, obedy 5,-/mesiac, ZRPŠ 10,- Eur/rok, školské pomôcky 50,- Eur/rok, školské výlety 100,- Eur/rok. V septembri 2023 bol na plaveckom výcviku, za čo mala matka uhradiť 25,- Eur, ale nemala z čoho. Mal. C. v rámci školy chodí

na futbal a v ZUŠ na tanečný krúžok, za ktorý platí sumu 12,- Eur mesačne. V rámci rozhovoru uviedla, že otec sa s mal. deťmi nestretával od roku 2018, kedy sa rodičia rozviedli. O deti neprejavuje žiadny záujem, neplatí pravidelne výživné a preto poberá náhradné výživné. Túto skutočnosť súdu preukázala potvrdeniami o poberaní náhradného výživného. Opatrovník odporučil vyhovieť návrhu matky a výživné na mal. deti zvýšiť primerane ich veku a potrebám, ako aj s prihliadnutím na možnosti a schopnosti otca, keďže od určenia výšky vyživovacej povinnosti otcovi mal. detí došlo k podstatným zmenám pomerov na strane mal. detí. Mal. C. nastúpil na základnú školu a mal. A. je na II. stupni základnej školy. Deti sú od poslednej úpravy fyzicky vyspelejšie, s čím súvisia aj zvýšené výdavky matky na mal. deti.

10. Súd vec prejednal a rozhodol na pojednávaní dňa 07.11.2023, na ktoré sa dostavili matka, otec a kolízny opatrovník.

11. Matka na pojednávaní sa pridrižovala písomne podaného návrhu. Vypovedala, že naposledy bolo rozhodované o zvýšenom výživnom v roku 2019 a to u A. na sumu 110,- Eur a u C. na sumu 90,- Eur mesačne. V čase posledného rozhodovania A. navštevovala 1. ročník súkromnej školy v H., v súčasnosti navštevuje 5. ročník základnej školy v H.. Súkromnú školu už nenavštevuje. Mesačné výdavky na maloletú má okrem stravovania, ošatenia, aj náklady v sume 12,- Eur mesačne za tanečnú a 30,- Eur mesačne za doučovanie z anglického jazyka. Maloletá je zdravá. Na C. bolo naposledy určované výživné v roku 2019 v sume 90,- Eur mesačne. V tom čase navštevoval súkromnú materskú školu a v súčasnosti je žiakom 3. ročníka tej istej základnej školy ako A.. Rozdiel medzi deťmi je 1,5 roka. C. má tie isté výdavky ako A. v škole, taktiež navštevuje tanečný krúžok, za čo platí 12,- Eur mesačne. Okrem toho má výdavky spojené so stravou a ošatením. C. je zdravý. Okrem tanečného krúžku navštevuje aj futbalový krúžok, za ktorý má matka odpustené mesačné platby. Na futbal ho vozí autom matka spolužiaka s jej synom, pričom ho vozieva aj späť domov. Otec sa s deťmi vôbec nestýka. Naposledy ich videl v roku 2018, nie sú ani v telefonickom kontakte. Podľa jej vedomostí býva so svojou priateľkou, s ktorou nemajú spoločné deti. Navrhuje, aby súd zvýšil rovnako výživné u oboch detí na sumu 150,- Eur mesačne, i keď je medzi nimi vekový rozdiel 1,5 roka, ale mladší C. navštevuje futbal, s čím má zvýšené náklady na zakúpenie športových potrieb.

12. Otec na pojednávaní nesúhlasil s návrhom matky na zvýšenie výživného. Uviedol, že jeho bytové podmienky sa nezmenili od posledného rozhodovania, aj v súčasnosti býva so svojou priateľkou v rodinnom dome, ktorý je v jej vlastníctve. Priateľka má tri deti z predchádzajúceho vzťahu, deti sú v súčasnosti plnoleté, samostatne zárobkovo činné. Jeho priateľka je zamestnaná na dohodu, jej mesačný príjem je cca 450,- Eur v čistom. So zvýšením výživného na mal. deti nesúhlasil aj z dôvodu, že sa mu zvýšili náklady na bývanie a to na elektrinu na sumu 42,- Eur mesačne a plyn 116,- Eur mesačne, ako aj ďalšie výdavky na domácnosť. V súčasnosti neplatil výživné, lebo poberal podporu v nezamestnanosti vo výške 330,- Eur mesačne. Deti nechodieval pozerat vôbec, s deťmi ani netelefonuje. Pracovný pomer u predchádzajúceho zamestnávateľa O. M. ukončil z dôvodu, že zamestnávateľ nemal dostatočné množstvo materiálu a všetkých pracovníkov prepustili. U tohto zamestnávateľa rozoberal palubové dosky do automobilov a na rôzne automobilové značky. V súčasnosti pracuje v P. Q. A. R. ako skladník, jeho príjem je 860,- Eur mesačne.

13. Kolízny opatrovník doporučil návrhu matky vyhovieť. Navrhovanú sumu 150,- Eur na obidve deti považuje za primeranú, keďže zvýšenie výživného od posledného rozhodovania za štyri roky nie je nejaké radikálne, životné náklady sa zvýšili na strane matky, ako aj na strane mal. detí. Matka musí výdavky na domácnosť znášať sama oproti otca, ktorý žije v spoločnej domácnosti s družkou, ktorí spoločne hospodária a podieľajú sa spoločne na výdavkoch na domácnosť. Od posledného určovania vyživovacej povinnosti došlo k zásadným zmenám na strane mal. detí, čo sa týka plnenia povinnej školskej dochádzky, ako aj ich záujmov a potrieb. V neposlednom rade deti sú fyzicky staršie, vyspelejšie, s čím má matka nepochybne zvýšené výdavky.

14. Podľa § 26 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“), ak sa menia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

15. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

17. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

18. Podľa § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

19. Podľa § 121 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

20. Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z citovaných ustanovení zákona. Ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine, ktorému zodpovedá procesné ustanovenie § 121 CMP umožňuje v prípade, ak nastane zmena pomerov, zmeniť aj bez návrhu (u maloletých detí) dohody a súdne rozhodnutia o výživnom. Takáto zmena je prípustná od času, kedy došlo k zmene pomerov, teda aj so spätnou účinnosťou. Za zmenu pomerov v zmysle Zákona o rodine nemožno považovať akúkoľvek zmenu, avšak len takú zmenu, ktorá závažnejším spôsobom sa prejaví v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodovania súdu o výške výživného.

21. Vykonaným dokazovaním dospel súd k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného na maloleté deti A. a C. je dôvodný. Porovnávajúc všetkých rozhodujúcich okolností v čase predchádzajúceho rozhodnutia s okolnosťami zistenými v súčasnej dobe súd zistil, že došlo k podstatnej zmene pomerov najmä u maloletých detí, ale aj u rodičov. Výživné na maloleté deti bolo určované naposledy rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 23P/15/2019-48 zo dňa 07.08.2019, počnúc dňom 11.09.2019, kedy rozsudok nadobudol právoplatnosť, teda pred štyrmi rokmi. Týmto rozsudkom súd zvýšil výživné na mal. A. z pôvodnej sumy 80,- Eur mesačne na sumu 110,- Eur mesačne a na mal. C. z pôvodnej sumy 70,- Eur mesačne na sumu 90,- Eur mesačne od právoplatnosti rozhodnutia súdu o zvýšení výživného. Manželstvo rodičov mal. detí bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 9P/10/2018-40 zo dňa 28.08.2018. Ohľadom úpravy práv a povinností k mal. deťom na čas po rozvedení manželstva súd schválil rodičovskú dohodu, v zmysle ktorej sa mal. deti zverili do osobnej starostlivosti matky. V čase posledného rozhodovania o zvýšenom výživnom v roku 2019 navštevovali mal. deti súkromnú materskú škôlku v H.. Od mesiaca september 2019 mal. A. nastúpila do 1. ročníka základnej školy. Matka detí bola v tom čase nezamestnaná, evidovaná na úrade práce. Otec detí bol zamestnaný ako operátor výroby vo firme L. U. T., kde pracoval na tri zmeny a dosahoval čistý príjem cca 600,- Eur. Od roku 2019 došlo k zásadnému zvýšeniu vyživovacích potrieb mal. detí, predovšetkým z dôvodu ich vyššieho veku, školskej dochádzky, a to nástupu mal. A. na II. stupeň základnej školy a mal. C. na I. stupeň základnej školy, ich záujmovými aktivitami, ako aj nárastu celkových životných nákladov. Súd mal

preukázané, že mal. A. je žiačkou 5. ročníka základnej školy a mal. C. je žiakom 3. ročníka základnej školy v H.. Obidve deti navštevujú tanečný krúžok v R. H., s čím matke vznikajú mesačné náklady 12,- Eur u každého dieťaťa zvlášť. Okrem toho A. chodí na doučovanie z anglického jazyka, s čím matke vznikajú mesačné náklady 30,- Eur a maloletý C. okrem návštevy tanečnej školy navštevuje futbalový krúžok, za ktorý má matka doposiaľ odpustené mesačné platby. V súvislosti s návštevou tohto krúžku jej vznikajú zvýšené náklady na zakúpenie športových potrieb. U matky detí došlo k zmene pomerov od posledného rozhodovania, v súčasnosti je zamestnaná v M. V. O. U. H. ako pomocná kuchárka, jej mesačný čistý príjem je 716,38 Eur, čo mal súd preukázané z potvrdenia o príjme zamestnávateľa zo dňa 03.10.2023. Okrem toho poberá prídavky na dve mal. deti v sume 120,- Eur mesačne. Spoločne s mal. deťmi žije v 1-izbovom byte, ktorý je v jej vlastníctve. Náklady na bývanie vyčíslila 55,- Eur mesačne na fond bytového spoločenstva, 50,- Eur mesačne na elektrinu, 800,- Eur ročne na zakúpenie dreva na kúrenie a 93,- Eur mesačne na splátku hypotéky na byt. Starostlivosť o mal. deti výlučne zabezpečuje matka, na ktorú skutočnosť súd pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti prihliadol podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine. U otca detí došlo k nepatrnej zmene pomerov, žije aj v súčasnej dobe v spoločnej domácnosti so svojou družkou, podieľa sa na výdavkoch na chode jej domácnosti na adrese I., E. F. X. Sociálnym šetrením pomerov v mieste bydliska otca sa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno nepodarilo vykonať šetrenie na uvedenej adrese z dôvodu, že ani v jednom určenom termíne sa na adrese nikto nenachádzal. U otca došlo k zvýšeniu jeho príjmu, ktorý v čase posledného rozhodovania bol v sume cca 600,- až 650,- Eur, jeho súčasný príjem činí 860,- Eur mesačne u nového zamestnávateľa P. Q. A. R.. Do nástupu u nového zamestnávateľa bol otec zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie od 01.08.2023, ktorú skutočnosť mal súd zistenú z oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno zo dňa 10.08.2023, pričom za obdobie august 2023 mu bola vyplatená dávka v nezamestnanosti v sume 454,30 Eur. U zamestnávateľa O. M. M. M. I. M. bol ukončený pracovný pomer dohodou na základe žiadosti zamestnanca, čo mal súd zistené z oznámenia tohto zamestnávateľa o ukončení jeho pracovného pomeru zo dňa 07.11.2023. U tohto zamestnávateľa dosahoval príjem za obdobie 05/2023 do 07/2023 v priemere 990,- Eur mesačne. Pracovný pomer otca u tohto zamestnávateľa bol ukončený dňa 31.07.2023 na jeho žiadosť, čím možno konštatovať, že sa otec vzdal výhodnejšieho zamestnania či pracovnej pozície v zmysle ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, na ktorú skutočnosť súd pri určení výživného prihliadal. V dôsledku ukončenia jeho predchádzajúceho pracovného pomeru bol od 01.08.2023 evidovaný ako uchádzač o zamestnanie. Za toto obdobie mu bola vyplácaná dávka v nezamestnanosti v sume 454,30 Eur. Navyiac otec si svoju vyživovaciu povinnosť na mal. deti neplnil pravidelne, preto matka požiadala Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica o náhradné výživné za nezaplatené výživné za rok 2023 pre mal. C. v celkovej výške 310,- Eur a pre mal. A. v celkovej výške 390,- Eur, ktorú skutočnosť mal zistenú z potvrdenia o poberaní náhradného výživného za neplatené výživné za rok 2023 na mal. deti ÚPSVaR Banská Štiavnica zo dňa 03.10.2023. Od posledného rozhodovania súdu sa otec s mal. deťmi nestretáva, ani ich žiadnym spôsobom nekontaktuje. Nakoľko otec žiadnym spôsobom nezabezpečuje starostlivosť o mal. deti, na ich výžive sa žiadnym spôsobom nepodieľa, súd túto skutočnosť zohľadnil pri určení výšky výživného (§ 62 ods. 4 Zákona o rodine). Navyiac pokiaľ otec uvádzal, že bol odsúdený na domáce väzenie a za zariadenie bude musieť platiť 50,- Eur, k tomuto je potrebné uviesť, že otec sa sám dopustil takého konania, v dôsledku ktorého mu bol ukladaný tento trest, a to trestným rozkazom zo dňa 21.08.2023 vydaným Okresným súdom Žiar nad Hronom, pod sp. zn. 2T 64/2023, ktorú skutočnosť mal súd zistenú z výpisu z registra trestov Generálnej prokuratúry SR zo dňa 02.10.2023.

22. Čo sa týka súčasného príjmu otca, ktorý by mal byť vo výške 860,- Eur, je potrebné konštatovať to, že otec je zdravý a v priebehu konania nepreukázal obmedzenie pracovať, či zamestnať sa a dosahovať tak pravidelný príjem, aby sa mohol riadne podieľať na výžive svojich mal. detí. V tomto prípade nesie svoju rodičovskú zodpovednosť na zabezpečenie nevyhnutných životných podmienok svojich mal. detí. Ide o základnú rodičovskú povinnosť, zodpovednosť k čomu musí svoj život aj patrične prispôbiť. Pokiaľ otec žiadal návrh matky na zvýšenie výživného zamietnuť, súd konštatuje, že u otca vykonaným dokazovaním súd nezistil také skutočnosti, ktoré by smerovali k tomu, že nie je v jeho schopnostiach a možnostiach dosahovať príjem aspoň vo výške priemernej mzdy v národnom hospodárstve Slovenskej republiky. V roku 2022 bola priemerná mzda v národnom hospodárstve Slovenskej republiky podľa údajov zo Štatistického úradu Slovenskej republiky vo výške 1.295,- Eur, v roku 2023 bola za 2.Q vo výške 1.419,- Eur brutto. V tejto súvislosti súd lustráciou v Sociálnej poisťovni zistil, že otec z výkonu zamestnania v spoločnosti O. M. D. dosahoval hrubý príjem za mesiac 5/2023 vo výške 1.089,80,- Eur a za mesiac 7/2023 vo výške 1.137,29,- Eur. Z výkonu zamestnania v spoločnosti M. B. M. D. dosahoval otec priemerný hrubý príjem za obdobie 8/2022 až 11/2022 vo výške cca 1.004,- Eur. Pokiaľ sa súdu

javí príjem rodiča ako nepravdepodobný, je povinnosťou súdu prihliadať na takzvanú potencialitu príjmov, t. j. na jeho zjavne nevyužitú schopnosť. Princíp potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné spočíva v tom, že súd neprihliada len na skutočné príjmy povinného, ale vychádza z jeho potencialných príjmov, ktoré povinný mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosť, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové schopnosti, dopyt na trhu práce. Zo záverov aplikačnej praxe vyplýva, že pri určení výživného je rozhodujúci príjem rodiča, ktorý rodič reálne mohol dosiahnuť a nie príjem, ktorý rodič fakticky dosahuje, pretože princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity. Tento princíp sa uplatňuje aj vtedy, keď povinný svojím konaním berie na seba neprimerané majetkové riziká zahrňujúce aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, prípadne vedie až k strate jeho príjmu a tým aj k strate možnosti platiť výživné. Obdobné negatívne dopady na možnosť platiť výživné, aké má konanie povinného, ktorým sa sám bez vážneho dôvodu vzal doterajšieho výhodnejšieho zamestnania a zamenil ho za zamestnanie menej výhodné, kde dosahuje nižší príjem (§ 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine), má úmyselné protiprávne konanie povinného majúceho znaky trestnej činnosti, za ktoré bol vzatý do väzby a následne mu bol súdom uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, pri výkone ktorého došlo k poklesu alebo až k strate jeho príjmov. (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR z 20.02.2019, sp. zn. 3Cdo/236/2018, tvorba prvej vety: napravo.sk). Princíp potenciality príjmov teda nevyžaduje detailné preukázanie všetkých príjmov povinného, pretože použitím tohto princípu súd podľa charakteru správania sa povinného vymedzuje fiktívnym (prezumpovaný príjem), ktorý je následne základom pre určenie výživného na dieťa (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR z 31.03.2021, sp. zn. 5Cdo/14/2021). Potentialita teda znamená de facto, že povinný môže v daných podmienkach dosahovať zvýšený príjem než deklaruje v rozhodnom období.

23. Vzhľadom na preukázanú zmenu pomerov na strane rodičov a mal. detí súd dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného je dôvodný. Je nesporné, že úmerne s vekom mal. detí sa matke zvyšujú výdavky spojené s výchovou, výživou, ošatením, obutím, krytím školských, športových potrieb detí. Súd preto zvýšil výživné na mal. A. zo sumy 110,- Eur na sumu 150,- Eur mesačne a na mal. C. zo sumy 90,- Eur na sumu 150,- Eur mesačne, so splatnosťou vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc vykonateľnosťou rozsudku, ktoré súd považoval za primerané veku, odôvodneným potrebám, záujmom mal. detí, ako aj možnostiam a schopnostiam otca. Súd ma za to, že výška takto určeného výživného nebude pre otca znamenať neprimerané finančné riziko, a to aj s prihliadnutím na skutočnosť, že otec nemá viac vyživovacích povinností a bude riadne splácať svoje záväzky voči tretím osobám.

24. Týmto rozsudkom dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 23P/15/2018-48 zo dňa 07.08.2019 v časti výšky výživného na maloleté deti.

25. O trovách konania rozhodol súd v zmysle § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania, ani žiaden z účastníkov náhradu trov konania nežiadal priznať.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Žiar nad Hronom na odvolací súd, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 355 ods. 1 v spojení s § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, § 364 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe, podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami

tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho urobí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť vyhotovené v písomnej forme, podpísané a v prípade doručenia podania do prebiehajúceho konania s uvedením spisovej značky (§ 127 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada má vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a doplniť až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti – Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 CMP).